

Valmennus meillä ja muualla!?

Nyt, kun olen tätä lajiamme tarkastellut monelta kantilta vuodesta 1990 asti, niin voisin hiukan availa omia näkemyksiäni, missä tällä hetkellä mennään meillä ja maailmalla. Olen ollut etuoikeutettu saadessani kokea lajin tuomia haasteita ympäri maapalloa. Näkökulmaa on tullut pelaajana, valmentajana ja keilahalliyrittäjänä. Ja voin kertoa, että eri rooleissa kyllä näkökulma on hyvinkin erilainen.

Tässä tekstissä paneudun hiukan enemmän tarkasteluun valmentajan näkökulmasta. Olemme edelleen kilpailukulttuurissa yksi maailman aktiivisimmista maista. Tämä onkin ollut aina yksi kulmakivistämme, miksi maastamme on tullut vuosien varrella niin paljon kansainvälisestikin menestyviä pelaajia. Myös tietotaito niin ratahoitojen kuin välineidenkin suhteen on ollut, ja on vieläkin, maailman huippuluokkaa.

Kun katselen taaksepäin, niin oman urani alkuvaiheessa keilailu oli yksinkertaisempaa, kun välineissä ja rataolosuhteissa ei ollut suuria eroja (vrt. nykyiseen).

Se miksi kirjoitan nyt, on orastava huoli tulevaisuudesta meillä Suomessa. Laji on muuttunut huomattavasti viime vuosina. Keilailu on nykyään peli, jossa rataolosuhteet näyttelevät todella isoa roolia ratkaistaessa esim. turnausvoittajaa. Pelin hallinnassa merkittävää on hallita sopivassa suhteessa välineitä, rataolosuhteita, omaa tekniikkaa sekä psyykettä.

Kysymys kuuluukin, mitä näistä kehitetään missäkin vaiheessa nykyään?

Tuon tässä esille vähän aiheita, mistä voisi keskustella, mihin suuntaan lajiamme Suomessa viemme. Meillä on mahtavat saavutukset esim. junioreiden EM-historiassa. Meiltä löytyy useita henkilökohtaisia sekä pari- ja joukkueestareita sekä muita mitalisteja. Näistä kuitenkin melko harva päätyy nykyään esimerkiksi aikuisten maajoukkueeseen, puhumattakaan maajoukkueeseen edustamaan. Väittäisinpä, että valtaosa on lopettanut koko lajin edes ennen sinne yrittämistä!!! Miksi?

Tehdäänkö meillä nyt asioista jotenkin väärin? Keskitytäänkö väriin asioihin? Pelaammeko helpoissa keleissä? Siksikö urat jäävät lyhyiksi?

Viimeisin nuori suomalaistähti, joka on ottanut jalan sijaa maailman tasolla, on Osku Palermaa ja hänkin on ollut siellä jo useamman vuoden. Vuosien takaa meillä oli/on Mika Koiniemi, Tom Hahl, Kimmo Lehtonen, Lasse Lintilä, Mika Luoto, Petri Mannonen, Jouni Helminen, Kai Virtanen, Pasi Uotila, Petteri Salonen, Krista Pöllänen yms., jotka edelleen

ovat varteenotettavia urheilijoita, missä tahansa kilpailuissa.

Tarkoitus on todella tuoda asioita keskusteltavaksi kokonaisvaltaisesti. Onhan meille tullut menestystä vielä aikuisistakin viime vuosina niin MM-, kuin EM-tasolla, mutta jotenkin tulevaisuus menestyvän arvokisamaana on uhattuna nykyisellä systeemillä sekä resursseilla. (kirjoitan tätä päivää ennen tulevia EM-kilpailuja, juuri nuorten MM-kilpailuista palanneena)

Edellä mainittu kilpailuaktiivisuus voi kääntyä, ja on jo kääntynytkin, meitä vastaan puhuttaessa keilaajan kehityksestä maailman tasolle. Pelaamme Suomessa pääsääntöisesti liian helpoissa olosuhteissa, emmekä näin

Tehdäänkö meillä nyt asioista jotenkin väärin? Keskitytäänkö väriin asioihin? Pelaammeko helpoissa keleissä?

pääse kehittämään todellisia pelitaitoja, joten keskittyminen kohdentuu helposti epäolennaisiin asioihin, kuten suorituksen rakentamiseen ”täydelliseksi”. Ja esimerkiksi naisten pallon vauhti on jäänyt kärkimaiden vauhdeista merkittävästi. Tähän voi olla muitakin syitä, mutta tämä selkeimpänä erona nyt itse pelissä menestyviin maihin. Olemme myös tottuneet täällä liian ”hyville” olosuhteille, koska radat hoidetaan päivittäin jopa kaksi tai kolme kertaa. Totumme ilmaiseen liukuun ja pallon kääntymiseen perällä. Tämä on ainakin joka kertainen murheenkryyni arvokilpailuissa miesten puolella.

Muistimpanoissani vuoden 2015 miesten EM-kilpailuissa kahden päivän jälkeen luki ”maajoukkuekeilaajat eivät saa pelata erikoiskisoja Suomessa”.

Tästä pääsenkin sopivasti meihin valmentajiin ja siihen, miten auttaisimme parhaiten keilaajan alkuja ja sitä kautta tulevaisuudessa kehittyviä pelaajia. Tällä hetkellä meillä on Suomessa valmentajia enemmän kuin koskaan ja keilaajat ovat valmentajien silmien alla lähes koko ajan. Asiat maajoukkueissa ovat paremmin kuin koskaan. Pelaajia testataan, on psykologi, fysiikan ammattilainen ja oma lääkäri käytössä eli apua löytyy sitä haluaville. Siksi en voi olla kysymättä, tehdäänkö meillä oikeita asioita ja oikeassa järjestyksessä? Sitä mieltä olen, että valmentaja on hyvä olla, koska laji

on todella haastava nykyään ja hyvä valmentaja varmasti nopeuttaa kehitystä.

Mutta sitten kysymykseen, mitä opetamme missäkin vaiheessa? Pitäisikö opetella ensin peli vai onko joku tekniikka ylivertainen niin, että kaikkien kannattaa opetella sellainen? Totutellaanko mahdollisimman äkkiä kilpailemaan ja luodaan tavoitteet vai pitäisikö antaa keilaajan toteuttaa itseään ja vasta sen jälkeen ohjata raiteille?

Lähestymistapoja on varmasti useita, mutta ei taida olla oikein faktatietoa siitä, millä luomme pelaajia. Nimilista, jonka luetteloin, kuuluu varmasti ryhmään ”itse opetelleet” kantapään kautta ja sitten eläneet lajin muutoksen mukana. Varmasti heillä on ollut myös valmentajia auttamassa matkaa jossain vaiheessa mutta kuten mainitsin, silloin ei ollut valmentajia joka lähtöön. Oma mielipiteeni on arvokilpailuja kierrettyäni, että meillä pitäisi keskittyä enemmän pelin pelaamiseen kuin tekniikan hiomiseen, vaikka sekin on tärkeä osa kokonaisuutta. Esimerkkinä vaikkapa Osku, joka kehotuksista huolimatta ei lopettanut ilman peukaloa heittämistä nuorena. Hän opetteli pelin omalla tekniikallaan ja muuntautui olosuhteisiin. Loppu onkin historiaa.

Kunnianhimo ja psyyke

Kuinka moni on suunnitellut uraa vuotta pidemmälle? Saavutetaanko liian nuorena liian paljon, jolloin nälkä hyyyty tai lamaannutaan, kun seuraavalla kaudella ei päästä samoihin tuloksiin?

Keilailu on maailmalla noussut monen maan toimesta huippu-urheiluksi ja siihen panostetaan monelta kantilta. Meidänkin olisi aika panostaa suunnitelmalliseen valmentautumiseen, johon kuuluu myös henkinen valmennus. Olemmeko riittävän valveutuneita urheilun sudenkuoppiin? ”Huipulle pääsy on helpompaa kuin siellä pysyminen”, ”Harrastetaan niin kauan, kun on kivaa”, ”Onko omat tavoitteet vai vanhempien tms”.

Näin olympialaisten aikaan, kun puhutaan harjoitusmääristä, niin vastaavanko menestysodotukset omaa panostamista, uhrautumista lajiin ja uskaltaako urheilija sanoa tavoitteet ääneen vai hiihdetäänkö oma hiihto ja katsotaan mihin riittää?

”Voittajat keskittyvät voittamiseen, häviäjät keskittyvät voittajiin”.

F-E-A-R has two meanings: “Forget everything and run” or “Face everything and rise” – valitse kumpaa sinä toteutat! ●

SAMI KONSTERI